

Beleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid 2012-2015

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Het beleidsplan	3
Grondslagen voor beleidsvorming	3
Doelstelling beleidsplan VRZHZ	3
Partners van de VRZHZ	3
Beleidsafstemming.....	4
Hoofdstuk 2: De VRZHZ	5
Kenmerken	5
Organisatie	5
Wettelijke taken	7
Niet-wettelijke taken	7
Missie.....	8
Visie.....	8
Strategische beleidsdoelstellingen.....	9
Hoofdstuk 3: Het risicoprofiel	10
Inleiding	10
Risicobeeld	10
Risicoprofiel	12
Beleidsconclusie	13
Hoofdstuk 4: Risicobeheersing	14
Visie op risicobeheersing.....	14
Veiligheidsadvies	14
Vergunningverlening	15
Toezicht, controle en handhaving.....	15
Evenementenbeleid.....	15
Risicocommunicatie.....	16
Beleidsrealisatie	16
Hoofdstuk 5: Incidentbestrijding.....	17
Visie op incidentbestrijding	17
Opleiden, trainen en oefenen	17
Gemeentelijke processen	17
Crisiscommunicatie	18
Zelfredzaamheid	18
Operationele prestaties.....	18
Informatievoorziening	19
Nafase en herstel.....	20
Verklaring van Zwijndrecht	21
Beleidsrealisatie	22
Hoofdstuk 6: Bedrijfsvoering.....	23
Begroting.....	23
Eerste tranche bezuiniging	23
Tweede tranche bezuiniging	23
Kwaliteitszorg.....	24
Rechtspositie en Human Resource Management (HRM).....	25
Bijlagen:	
1. Risicoprofiel VRZHZ	
2. Multidisciplinair beleidsplan OTO	
3. Besluiten AB VRZHZ 3 maart 2011	

Hoofdstuk 1: Het beleidsplan

Grondslagen voor beleidsvorming

Op grond van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) stelt het bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) tenminste één maal in de vier jaar een beleidsplan vast. Het beleidsplan dient mede gebaseerd te zijn op een door het bestuur vastgesteld risicoprofiel en dient in elk geval te bevatten:

- ✚ een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, alsmede van de politie en van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- ✚ een uitwerking, met inachtneming van de omstandigheden in de betrokken veiligheidsregio, van de door de minister vastgestelde landelijke beleidsdoelstellingen;
- ✚ een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de hierboven bedoelde diensten en organisaties;
- ✚ een oefenbeleidsplan;
- ✚ een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie;
- ✚ de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen.

Doelstelling beleidsplan VRZHZ

Dit beleidsplan beoogt richting te geven aan de professionele inspanningen om de rampenbestrijding, crisisbeheersing (inclusief risicobeheersing), brandweezorg en (grootschalige) geneeskundige hulpverlening in het gebied van Zuid-Holland Zuid (ZHZ) op de best mogelijke wijze uit te voeren. Tevens beoogt het plan de samenwerking tussen de veiligheidsregio en haar partners in veiligheid te bevorderen. In samenhang met de begroting- en rekeningcyclus draagt het bij aan de verantwoording van de prestaties van de VRZHZ naar de 19 gemeenten. Ten slotte dient het ter communicatie van de prestaties van de VRZHZ naar burgers, instellingen en bedrijven in de regio, alsmede naar anderen buiten de regio.

Partners van de VRZHZ

Bij de voorbereiding op risico- en crisisbeheersing zijn vanwege de complexiteit en multidisciplinaire aanpak vele diensten en partners betrokken. De VRZHZ is een netwerkorganisatie, waarin elke partner zijn eigen inbreng heeft.

De uitdaging voor de 2^e beleidsperiode (2012-2015) zal zijn om enerzijds de beheersorganisatie goed vorm te geven en anderzijds ruimte te bieden aan ontwikkelingen rechtdoende aan de dynamiek die een netwerkorganisatie met zich meebrengt.

Voorbeelden van belangrijke operationele partners van de VRZHZ zijn:

- ✚ de gemeenten en buurgemeenten van ZHZ;
- ✚ de aangrenzende veiligheidsregio's;
- ✚ de provincie Zuid-Holland;
- ✚ de waterschappen Hollandse Delta en Rivierenland;
- ✚ het Openbaar Ministerie (OM; arrondissementsparket);
- ✚ het ministerie van Veiligheid en Justitie (MVenJ) en het ministerie van Defensie
- ✚ de politie ZHZ;
- ✚ het Korps Landelijke Politie Diensten (KLPD);
- ✚ de Omgevingsdienst ZHZ, de GGD ZHZ en Ambulancedienst ZHZ;
- ✚ Rijkswaterstaat;
- ✚ de drinkwaterbedrijven Evides en Oasen;
- ✚ de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM) en de Kustwacht;
- ✚ de regionale ziekenhuizen en het Traumacentrum Zuidwest-Nederland;

- ✚ huisartsen(posten), instellingen voor Geestelijke Gezondheidszorg en het Rode Kruis;
- ✚ Netbeheerders energie (Stedin, Tennet, Gasunie);
- ✚ Het Havenbedrijf Rotterdam
- ✚ Prorail en Keyrail en andere (semi)private bedrijven met een veiligheidsverantwoordelijkheid

In het gebied van ZHZ werken de VRZHZ, de politie ZHZ (deze zal in de planperiode fuseren met de politie RR vanwege de nationalisering van de politie), de GGD, de RAV ZHZ en de Omgevingsdienst ZHZ binnen hetzelfde territoriaal ingedeelde gebied. Er is een sterke bestuurlijke en ambtelijke verbinding. Binnen de regio functioneren twee waterschappen, het waterschap Rivierenland in het oostelijk deel, en het waterschap Hollandse Delta in het westelijk deel. Het gebied van de veiligheidsregio is congruent met het gebied van het arrondissementsparket Dordrecht. Wat betreft de civiel-militaire samenwerking valt de regio in het gebied van het Regionaal Militair Commando West.

Beleidsafstemming

Beleidsafstemming met partners vindt plaats in het *Operationeel Veiligheids Overleg* en het *Veiligheidsnetwerk* van de VRZHZ. In beide overleggen komen vertegenwoordigers van de belangrijkste partners bijeen. Zodoende hebben partners een meesturende rol op de beleidsvorming binnen de veiligheidsregio en vindt beleidsintegratie en afstemming op natuurlijke wijze plaats. In ditzelfde overleg zal ook nadrukkelijk aandacht worden besteed aan de aanstaande reorganisatie van de politie, opdat ten aanzien van de incidentbestrijding geen lacunes kunnen ontstaan.

Totstandkoming beleidsplan

Bij de totstandkoming van het beleidsplan heeft afstemming plaatsgevonden met:

- ✚ MT VRZHZ
- ✚ Operationeel Veiligheids Overleg
- ✚ Commissie van advies Brandweeraangelegenheden (CAB)
- ✚ Commissie van advies Gemeentesecretarissen Veiligheid (AGV)

Alle genoemde partijen zijn gevraagd inhoudelijk te reageren op het concept beleidsplan. De hierop ontvangen input naar aanleiding is verwerkt en heeft geleid tot voorliggend beleidsplan.

Hoofdstuk 2: De VRZHZ

Kenmerken

De regio Zuid-Holland Zuid is het meest zuidelijke deel van de provincie Zuid-Holland en omvat de gemeenten Dordrecht, Zwijndrecht, Strijen, Cromstrijen, Zederik, Gorinchem, Liesveld, Graafstroom, Korendijk, Nieuw-Lekkerland, Oud-Beijerland, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Binnenmaas, Alblasserdam, Giessenlanden, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam en Leerdam. De regio is door zijn ligging een logistiek- en vervoersknooppunt van nationaal belang. De regio is laaggelegen, omgeven en doorsneden door rivieren en kenmerkt zich door een verstedelijkt gebied in de kern en een overwegend landelijk gebied aan de flanken.

De regio beslaat een oppervlakte van 836 km² verdeeld over de Hoeksche Waard, Drechtsteden en Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Ongeveer de helft van de circa 478.000 inwoners is geconcentreerd in het centrum van de regio, het Drechtstedengebied. Dit gebied kenmerkt zich tevens door de vestiging van de risicovolle industriële bedrijvigheid. Verder is er sprake van een hoge concentratie van transportbewegingen met gevaarlijke stoffen, zowel over de weg (A15, A16, A27, A29, N3), het water ((Oude) Maas, de Kil, de Merwede en de Noord), het spoor (reguliere spoorlijn over Zwijndrecht – Dordrecht, Kijfhoek, Betuweroute en HSL) als per buisleiding. Daarnaast is er sprake van verstedelijking en risicovolle bedrijvigheid in het oostelijk deel van de regio. De regio wordt in het noordwesten begrensd door het Botlekgebied en de Rotterdamse haven en in het zuidwesten door het industrieterrein en havengebied van Moerdijk en omgeving.

De VRZHZ kent vijf buurregio's, te weten: Rotterdam-Rijnmond, Gelderland-Zuid, Utrecht, Midden- en West-Brabant en Hollands Midden. Met deze regio's bestaan goede contacten. Er zijn verschillende samenwerkingsafspraken gemaakt, met name binnen de provincie Zuid-Holland.

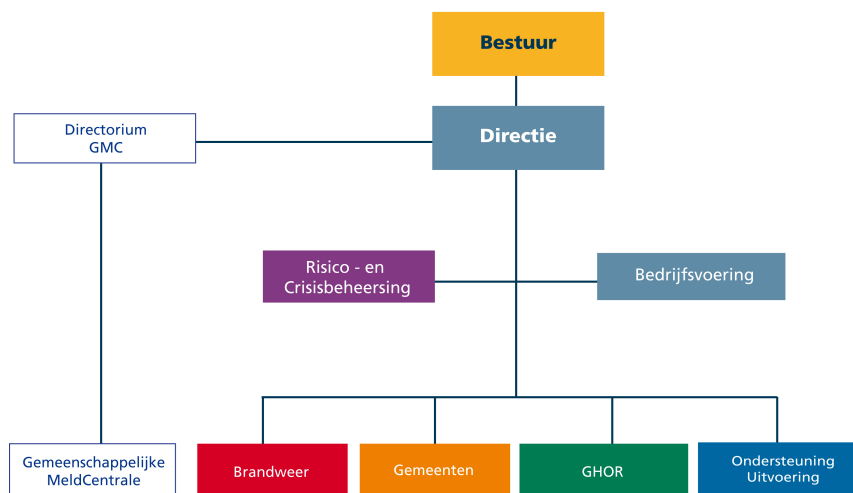
Organisatie

De organisatie van de VRZHZ (zie ook: www.vrzhz.nl) is vastgelegd in:

- ✚ de gemeenschappelijke regeling VRZHZ, vastgesteld op 1 juli 2009;
- ✚ de organisatieregeling VRZHZ, vastgesteld op 1 juli 2009;
- ✚ het organisatie- en formatierapport VRZHZ, vastgesteld op 23 september 2009;
- ✚ de operationele regeling VRZHZ, vastgesteld op xx-xx-xxxx;
- ✚ het instellingsbesluit voor het MT, vastgesteld op 11 mei 2010;
- ✚ het instellingsbesluit voor het OVO, vastgesteld op 17 mei 2010;
- ✚ de mandaatregeling VRZHZ 2009, vastgesteld op 1 juli 2009.

De VRZHZ wordt geleid door de algemeen directeur, tevens commandant van de brandweer. De algemeen directeur werkt voor de dagelijkse leiding aan de organisatie samen met een managementteam (MT) dat bestaat uit de integraal managers op het tweede organisatieniveau van de organisatie. Het MT richt zich op bedrijfsvoeringsaanleggenheden.

Het organogram van de organisatie veiligheidsregio ziet er als volgt uit:

Naast het MT van de VRZHZ is een Operationeel Veiligheids Overleg (OVO) ingesteld, waaraan onder voorzitterschap van de algemeen directeur deelnemen:

- ✚ de korpschef van politie;
- ✚ de directeur brandweer, tevens uitvoerend regionaal commandant;
- ✚ de directeur GHOR;
- ✚ de coördinerend gemeentesecretaris;
- ✚ de accountdirecteur partnerschappen;
- ✚ het hoofd van de hoofdafdeling risico- en crisisbeheersing;
- ✚ de directeur meldkamer.

Het OVO is het hoogste overlegorgaan dat 'koude' operationele zaken bekrachtigt. Tevens is er een inhoudelijk overleg in breder verband, het Veiligheidsnetwerk. Dit bestaat uit de leden van het OVO, plus de netwerkpartners op directieniveau.

De samenwerking tussen het bestuur van de VRZHZ en het regionale college van politie ZHZ is geregeld in een convenant volgens artikel 19 van de Wvr. Daarin zijn onder meer bepalingen opgenomen over de organisatie en het beheer van de meldkamerfunctie. De meldkamer (Gemeenschappelijke Meld Centrale, GMC) valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de VRZHZ, maar het beheer ervan is uitbesteed aan de politie ZHZ. Namens het bestuur van de VRZHZ en het regionale college wordt de GMC aangestuurd door een directorium, onder voorzitterschap van de korpschef.

Het leidend principe van de organisatie-inrichting is dat de wettelijke kerntaken crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen herkenbaar en separaat aanstuurbaar zijn ondergebracht. Daarbij valt een onderscheid te maken tussen kerntaken met een monodisciplinair of specifiek karakter (brandweer, GHOR en rampenbestrijding) en de kerntaak met een multidisciplinair en meer algemeen karakter (crisisbeheersing).

Gemeenten hebben de taak van de gemeentelijke rampenbestrijding niet overgedragen aan de VRZHZ. De coördinatie daarvan is wel te beschouwen als de uitvoering van een wettelijke (multidisciplinaire) taak. Bovendien is er een eigenstandige rampenbestrijdingstaak op regionaal niveau. Op grond daarvan wordt de 'coördinerend gemeentesecretaris' als een lijnfunctionaris binnen de VRZHZ gezien. Hij stuurt het bureau gemeenten van de VRZHZ aan, is MT-lid en is voorzitter van de Adviesgroep Gemeentesecretarissen Veiligheid.

De VRZHZ is een 24/7 organisatie. De ondersteunde organisatie-elementen van de VRZHZ dienen enerzijds voor de algemene ondersteuning van de organisatie VRZHZ en anderzijds

voor de ondersteuning van het operationele proces van risicobeheersing, incidentbestrijding en herstel.

Wettelijke taken

De VRZHZ heeft primair tot doel de Wet veiligheidsregio's uit te voeren, meer in het bijzonder de taken zoals genoemd in artikel 10 van de Wvr. Hiertoe is in het organisatie- en formatierapport van de VRZHZ de volgende doelstelling voor de VRZHZ geformuleerd:

"De VR Zuid-Holland Zuid stelt zich ten doel de Wvr uit te voeren, te allen tijde een gezamenlijke effectieve en efficiënt georganiseerde slagkracht voor crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen te kunnen leveren en deskundig en betrouwbaar veiligheidsadviseur te zijn."

De wettelijke taken zijn:

- ✚ het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- ✚ het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
- ✚ het adviseren van burgemeester en wethouders over de brandweezorg;
- ✚ het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- ✚ het instellen en in stand houden van een brandweer;
- ✚ het instellen en in stand houden van een GHOR;
- ✚ het voorzien in de meldkamerfunctie;
- ✚ het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- ✚ het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de risico- en crisisbeheersing.

Daarnaast voert de VRZHZ wettelijke adviestaken uit, voortvloeiende uit andere wetgeving dan de Wvr.

Niet-wettelijke taken

Naast de wettelijke taakstelling voert de VRZHZ in de beleidsperiode de volgende niet-wettelijke taken uit:

- ✚ het uitvoeren van andere taken, die in het kader van de doelstelling van de VRZHZ van belang zijn en waarvan de uitvoering door de gemeenten na besluitvorming in het algemeen bestuur aan het openbaar lichaam worden opgedragen;
- ✚ het adviseren van gemeenten, provincie en Omgevingsdienst ZHZ in het kader van het binnen ZHZ ontwikkelde 'toetsingskader externe veiligheid' voor zover het de wettelijke adviestaak overstijgt (de niet-wettelijke adviestaak);
- ✚ het adviseren van gemeenten, provincie en Omgevingsdienst ZHZ in het kader van de omgevingsvergunning en het participeren in het toezicht op deze vergunning;
- ✚ het in stand houden van de infrastructuur voor een multidisciplinair oefenterrein en het doen exploiteren van een multidisciplinair oefenterrein in publiek-private samenwerking waartoe vanuit de gemeenschappelijke regeling VRZHZ de ZHZ Investerings BV. en de ZHZ Participatie BV. zijn opgericht.
- ✚ het realiseren van onderdelen van het programma externe veiligheid van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) en de provincie Zuid-Holland;
- ✚ het treffen van maatregelen in het kader van de beheersbaarheid van risico's en de bereikbaarheid voor het optreden van de hulpdiensten in en rond de spoorzone in de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht, in opdracht van beide gemeenten;
- ✚ het participeren in de coöperatieve vereniging kenniscentrum fysieke veiligheid ZHZ, in samenwerking met de gemeente Dordrecht en het Da Vinci College;

- ✚ het op verzoek aanschaffen, onderhouden en/of beheren van niet-gemeenschappelijk materieel en vastgoed.

De VRZHZ wil met name een versterkte rol spelen in de niet-wettelijke advisering, opdat de veiligheidscomponent adequaat en tijdig wordt meegenomen in bestuurlijke afwegingen aangaande ruimtelijk gebruik en ruimtelijke ontwikkeling. Dit vraagt om een alerte en omgevingsbewuste opstelling, in goede verbinding met andere overheden en bedrijven.

Missie

De missie van de VRZHZ, geformuleerd in het organisatie- en formatierapport, luidt:

"Samen sterk in risicobeheersing, incidentbestrijding en herstel uit de ontwrichte situatie. De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid stimuleert en faciliteert het samenwerken van overheidsdiensten, organisaties, burgers en partners, opdat de fysieke veiligheid om te kunnen wonen, werken en recreëren wordt gewaarborgd en om zoveel mogelijk schade en leed bij rampen en crises te voorkomen en beperken."

Visie

De VRZHZ is van en voor de gemeenten in ZHZ en stelt zich in dat opzicht dan ook dienstverlenend op. Daarbij geldt de notie dat crisisbeheersing en rampenbestrijding feitelijk worden uitgevoerd door risico's zoveel en zo goed mogelijk te beheersen, incidenten adequaat te bestrijden en als samenleving zo goed mogelijk te herstellen uit een ontwrichte situatie. De VRZHZ hecht veel waarde aan het actief onderhouden van partnerschappen met andere organisaties die een rol spelen in het organiseren en borgen van fysieke veiligheid binnen en buiten de regio. Een en ander vanuit het besef dat de lokale overheid een verantwoordelijke en regisserende rol heeft bij risicobeheersing (inbegrepen het helpen voorkomen dat risicovolle situaties ontstaan), incidentbestrijding en herstel uit de ontwrichte situatie, en dat in dat verband nauw moet worden samengewerkt met die andere partijen.

Dat betekent dat de VRZHZ in haar taakuitvoering en optreden dicht bij de gemeenten en de burgers blijft. De gemeenten omdat de VRZHZ van hen is. De burgers omdat de VRZHZ voor hen werkt. De VRZHZ is geen doel op zich en moet zich blijven concentreren op het primaire proces en op de kwaliteit van de uitvoering. De focus is goede brandweezorg en geneeskundige zorg te bieden, risico's waar mogelijk uit te sluiten, te verkleinen en zo goed mogelijk te helpen beheersen, slachtoffers en gedupeerden bij rampen zo goed mogelijk te helpen en het bestuur zo goed mogelijk te ondersteunen bij crisisbesluitvorming. Daarbij wil de VRZHZ ook nadrukkelijk een bijdrage leveren aan het vergroten van de aandacht voor de voorkant van de veiligheidsketen, waarbij ook de samenleving zelf een eigen verantwoordelijkheid en rol neemt.

Gemeenten en burgers mogen erop vertrouwen dat geregeld is wat geregeld moet zijn en dat er gebeurt wat er moet gebeuren bij ongelukken, branden, rampen en crises. Het gaat voor alles om het regionaal organiseren van wat kleinschalig en in maatwerk moet worden aangeboden aan de gemeenten en de burgers.

Om dat te kunnen doen moet de VRZHZ in de komende beleidsperiode de Wet veiligheidsregio's en de onderliggende besluiten implementeren, in haar taakuitvoering op de Wvr gericht blijven en zich voortdurend professioneel willen ontwikkelen. Daarbij horen navolgende strategische beleidsdoelstellingen.

Strategische beleidsdoelstellingen

De veiligheidsregio wil de komende beleidsperiode op slagvaardige en efficiënte wijze invulling en uitvoering geven aan haar taken, missie en visie met navolgende strategische beleidsdoelstellingen:

- ✚ VRZHZ wil in 2013 de brandweer Zuid-Holland Zuid hebben gevormd en versterkt tot één geregionaliseerde organisatie door het 'project versterking en regionalisering brandweer' succesvol uit te voeren;
- ✚ VRZHZ wil de (opgeschaalde) geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen verder versterken door het landelijk visiedocument 'de GHOR-keten versterkt' en het 'meerjarenbeleidsplan GHOR-ZHZ' uit te werken en in te voeren, en wil een strategische visie voor de doorontwikkeling van de GHOR-ZHZ ter versterking van de GHOR-keten ontwikkelen en implementeren;
- ✚ VRZHZ wil de taken en organisatie van de gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen, in het bijzonder de organisatie van de taken en werkzaamheden van de bevolkingszorg, zo effectief en efficiënt mogelijk op de meest geëigende schaal organiseren. De uitvoering hiervan vindt binnen het bureau Gemeenten plaats onder leiding van de coördinerend gemeentefunctionaris;
- ✚ VRZHZ wil de bestaande crisisorganisatie verbeteren door te leren van incidenten en door de aanbevelingen van onderzoeksrapporten, met name de IOOV-rapportage 'de staat van de rampenbestrijding/rampenbestrijding op orde', te verwerken in processen, procedures en protocollen, en tot uiting te laten komen in competenties, vaardigheden en gedrag;
- ✚ VRZHZ wil in nauwe samenwerking met de GMC en de politie de operationele informatievoorziening verder op orde brengen, in het bijzonder gaat het hier om het vermogen om bij incidenten via netcentrische wijze snel en adequaat tot goede beeldvorming te kunnen komen;
- ✚ VRZHZ wil open staan voor innovatie, meegaan met ontwikkelingen in het beleidsveld van fysieke en sociale veiligheid (met bijzondere aandacht voor de aanstaande samenwerking tussen de politie ZHZ en Rotterdam-Rijnmond (RR)) en permanent investeren in het netwerk van de partners in veiligheid, in het bijzonder in de aansluiting met buurregio's;
- ✚ VRZHZ wil haar operationele continuïteit kunnen garanderen. Hiertoe wordt in 2011 een continuïteitsplan opgesteld.

Hoofdstuk 3: Het risicoprofiel

Inleiding

Volgens de Wet veiligheidsregio's (Wvr) stelt het bestuur van de veiligheidsregio voor de regio een risicoprofiel vast (artikel 15). Het risicoprofiel is het samenstel van:

- ✚ het risicobeeld, een overzicht van de risicovolle situaties in de regio;
- ✚ de risicoduiding, een hieruit afgeleid overzicht naar soorten branden, rampen en crises;
- ✚ de risicoanalyse, een weging en inschatting van de gevolgen van deze branden, rampen en crises.

Het regionaal risicoprofiel voor ZHZ is opgesteld volgens de methode nationale risicobeoordeling (programma nationale veiligheid) en de landelijke handreiking regionaal risicoprofiel^a. Het concept-risicoprofiel is besproken in de Commissie voor Advies Brandweeraangelegenheden, de Adviescommissie Veiligheid Gemeentesecretarissen, het Operationeel Veiligheidsoverleg, het Veiligheidsnetwerk, het afstemmingsoverleg Risico- en Crisisbeheersing, de regionale werkgroep risicobeheersing, het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur en is ter consultatie aangeboden aan de gemeenten. Het risicoprofiel wordt ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur op 23 maart 2011. Het risicoprofiel is tot stand gekomen in samenwerking met medewerkers van de GHOR, de regionale brandweer, politie ZHZ, Omgevingsdienst ZHZ, GGD, gemeenten, de provincie Zuid-Holland en nutsbedrijven.

Het risicoprofiel beoogt geen statisch document te zijn, maar zal jaarlijks worden geactualiseerd. Trends kunnen op deze wijze worden meegewogen en het effect van beleid op bepaalde risico's kan worden gemeten. Het risicoprofiel zal vanuit dat oogpunt nog niet volledig zijn. Het risicoprofiel dient te worden gezien als "groeidocument" dat op basis van bestuurlijke en operationele "input" en ontwikkelingen in de regio zal worden uitgebouwd.

Risicobeeld

De regio ZHZ wordt gevormd door 19 gemeenten en kent een bevolkingsdichtheid van 478.000 inwoners (gemiddeld 570 inwoners/km²). De regio kent een grote diversiteit in zowel de samenstelling van de bevolking als in landschappelijke kenmerken. De Drechtsteden vormen een stedelijk gebied, daar waar de Hoeksche Waard en de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden een meer landelijk, agrarisch karakter hebben. Het risicobeeld van de regio is daarom niet voor de gehele regio gelijkloend. De risico's waaraan de regio wordt blootgesteld zijn voor een deel regiospecifiek (de risico's zijn aanwezig door activiteiten en functies in of het karakter van het gebied) en voor een ander deel als generiek aan te merken (de risico's zijn in ZHZ aanwezig, maar niet in hogere mate dan in de rest van Nederland, denk bijvoorbeeld aan een pandemie of extreem weer).

De regio grenst aan de regio's Rotterdam-Rijnmond, Hollands Midden, Utrecht, Gelderland-Zuid en Midden- en West-Brabant. Europoort en industriegebied Moerdijk zijn van invloed op het risicobeeld van de regio. De Heinenoordtunnel (wegverkeer) vormt een oeververbinding naar de regio Rotterdam-Rijnmond en de Moerdijkbruggen (weg en spoor) en de brug bij Gorinchem (weg) naar de regio Midden- en West-Brabant. Het Hellegatsplein vormt zowel een (oever)verbinding met zowel de regio Rotterdam-Rijnmond als de regio Midden- en West-Brabant. Aan de oostelijke kant (Gelderland-Zuid) zijn het de waterwegen, snelwegen en de Betuwespoorlijn die de verbindende schakel vormen.

^a Handreiking regionaal risicoprofiel, ontwikkeld in opdracht van GHOR Nederland, Landelijk Overleg van Coördinerend Gemeentesecretarissen, Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding en de Raad van Hoofddoelcommissarissen met steun van het Veiligheidsberaad

De regio is een laaggelegen en waterrijk deltagebied, beschermd door een stelsel van aaneengesloten waterkeringen ook wel dijkringen genoemd. De regio heeft te maken met overstromingsrisico's zowel vanuit de rivieren als de kust. De instanties die binnen ZHZ belast zijn met het waterbeheer zijn het waterschap Rivierenland (dijkring 16 en 43) en het waterschap Hollandse Delta (dijkring 17, 21 en 22) en Rijkswaterstaat. De regio kent geen grote bos- of heidegebieden, waarmee grootschalige natuurbranden geen voor de hand liggend risico vormen voor de regio. Intensieve recreatie, in de vorm van grootschalige kampeerterrainen of bungalowparken in natuurgebieden, vindt in de regio niet plaats. De Hollandsche Biesbosch wordt vooral bezocht door dagjesmensen. Extreme weersomstandigheden zoals zware stormen, langdurige droogte/hitte, extreme koudeperiode of extreme regenval, kunnen in de regio voorkomen, maar vormen op zichzelf geen specifiek regionaal risico en kunnen als generiek risico worden bestempeld. ZHZ behoort niet tot de gebieden waar aardbevingen te verwachten zijn.

In de regio ZHZ is een aantal bedrijven gevestigd waar gevaarlijke stoffen worden bewerkt, verwerkt of opgeslagen. Ook is het grote rangeeremplacement Kijfhoek in de regio (Zwijndrecht) gelegen; een bijzonder aandachtsgebied (de draaischijf van het goederenvervoer per spoor in West_Europa) waar dynamische en statische gevaarstellingen bij elkaar komen. De risicovormende bedrijven vallen veelal onder de werking van het 'Besluit externe Veiligheid Inrichtingen' (Bevi) – in ZHZ ca. 90 bedrijven- of het 'Besluit Risico's en Zware Ongevallen '99' (BRZO), -in ZHZ 14 bedrijven-. De regio ligt in het effect gebied van ongevallen met gevaarlijke stoffen in het Rotterdamse Havengebied en industriegebied Moerdijk. In 2011 heeft zich een grote brand bij Chemie-Pack in Moerdijk voorgedaan. Deze gebeurtenis maakte duidelijk dat de VRZHZ zeer grote effecten kan ondervinden van een gebeurtenis in een aangrenzende regio. Binnen de regio bevinden zich geen kernenergiecentrales. De invloed van een incident bij de kernenergiecentrales Doel (België) en Borselle beperkt zich tot effect op de voedselketen.

De regio is een doorvoerroute van (gevaarlijke) goederen vanuit de Rotterdamse haven naar o.a. België en Duitsland. Vervoer van gevaarlijke stoffen vindt plaats over de weg, het water, het spoor en per buisleiding. Het 'basisnet weg' maakt duidelijk dat vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg ook in de toekomst plaats zal vinden over de A15, de A16, de A27 en de N3. Deze wegen zijn in het basisnet aangewezen als internationale verbindingen, kennen een veiligheidszone en een zogenoemd 'plasbrand aandachtsgebied' (PAG), dit laatste in verband met effecten van een ongeluk met de meest vervoerde brandbare stoffen (benzine en diesel). Vanuit een kwantitatieve risicobenadering kent de regio in de huidige situatie een aantal externe veiligheidsknelpunten langs de A15, ter hoogte van Hardinxveld-Giessendam en Alblasterdam. Ondermeer de aanleg van de 2^e Maasvlakte en daarmee gepaard gaande groei van vervoer zal het aantal knelpunten in de toekomst eerder doen toenemen dan afnemen.

De spoorlijn door Dordrecht en Zwijndrecht vormt een verbinding tussen het Rotterdamse havengebied en België en over de Betuweroute worden de goederen van en naar Duitsland vervoerd. Met name de spoorzone in Dordrecht en Zwijndrecht kent (externe) veiligheidsknelpunten. Het basisnet spoor kent aan dit traject de zwaarste categorie toe, waardoor ook in de toekomst vervoer van gevaarlijke stoffen over dit traject 'gegarandeerd' blijft.

Vervoer van gevaarlijke stoffen over het water vindt voornamelijk plaats over de (Oude) Maas, de Kil, de Merwede en de Noord. Kegelligplaatsen zijn te vinden in de Nieuwe Merwede (tegenover de Beatrixhaven te Werkendam), het Hollandsch Diep (Noordelijke Voorhaven van de Volkeraksluizen), de Kil ('s-Gravendeel), Oude Maas (Kolenhaven en zeehaven Dordrecht) en Boven Merwede (1e Voorhaven Gorinchem). Het knooppunt van de rivieren de Noord, Merwede en Oude Maas is één van de drukst bevaren wateren van Europa. Dordrecht heeft de 6e zeehaven van Nederland, waar o.a. overslag van aardolieproducten, ertsen, mineralen, metalen en chemicaliën plaatsvindt.

Risicoprofiel

Het risicoprofiel voor de VRZHZ is gevoegd als bijlage 1 bij dit beleidsplan. Het is tot stand gekomen zoals voorgeschreven in de Wvr en methodisch verantwoord opgesteld volgens landelijk model. Scenario's die in het regionaal risicoprofiel zowel op impact (ernstig tot zeer ernstig) als waarschijnlijkheid (waarschijnlijk tot zeer waarschijnlijk) in ZHZ hoog scoren zijn:

- ✚ (milde) griep пандemie;
- ✚ ongeval in de spoorzone (Dordrecht/Zwijndrecht (ook: Kijfhoek));
- ✚ langdurige stroomuitval (langer dan 24 uur);
- ✚ extreem weer (langdurige hitte of langdurige sneeuw/ijzelperiode);
- ✚ grote brand in een gebouw met niet of verminderd zelfredzame personen.

Dit zijn tevens de scenario's waarbij is geconstateerd dat rekening moet worden gehouden met het aanvragen van bijstand bij de incidentbestrijding. Voor de griep пандemie geldt dat te allen tijde wordt aangesloten bij de nationale aanpak.

De spoorzone Dordrecht/Zwijndrecht kent een eigen project waarbinnen met name hulpverleningsmaatregelen gericht op de beheersbaarheid en verhoging van de mate van zelfredzaamheid van bewoners en gebruikers in het gebied centraal staan. Vanuit de niet-wettelijke adviesrol van de VRZHZ wordt in de voorliggende beleidsperiode (opnieuw) een intermediaire rol tussen gemeenten en ministeries voorgestaan, waarbij de focus zal liggen op het nakomen van de inspanningsverplichtingen waaraan de rijkspartners zich eerder hebben gecommitteerd.

Een langdurige stroomuitval, langer dan 24 uur, zal leiden tot een ernstige impact. Dit scenario behoeft extra aandacht in preparatieve zin. Al in 2011 wordt de koppeling gelegd met opleiden, trainen en oefenen door trainingen te geven waarbij dit scenario centraal staat en wordt ter voorbereiding op crisisbeheersing geïnvesteerd in incidentkaarten en informatievoorziening op dit punt. Met scenario's vallend onder extreem weer zal daarna op een vergelijkbare manier worden omgegaan.

Volgens de Wvr maken branden onderdeel uit van het regionaal risicoprofiel. Voor dit moment is een aantal scenario's voor grote branden, waarbij de verwachting is dat ze zullen leiden tot een crisis, opgenomen in het regionaal risicoprofiel VRZHZ. Daarnaast wordt in het Programma Versterking en Regionalisering Brandweer (PVRB) een zogenoemd brandrisicoprofiel uitgewerkt in combinatie met een dekkingsplan. Dit brandrisicoprofiel volgt het tempo van het PVRB en zal nadat het gereed is en is vastgesteld aan het regionaal risicoprofiel VRZHZ worden toegevoegd. Dit gegeven het feit dat gemeenten in de VRZHZ in preparatieve zin bekend zijn met en werken op basis van het gemeentelijke brandrisicoprofiel.

Met betrekking tot een (grote) brand in een gebouw met niet- of verminderd zelfredzame personen zal worden onderzocht in hoeverre community safety, risicocommunicatie en opleiden en oefenen op dit scenario van invloed kunnen zijn. Voor wat betreft de brandbestrijding en hulpverlening op het water wordt vastgehouden aan het bestaande risicoprofiel en de daarvoor benodigde (blus)middelen te water.

De n.a.v. het concept regionaal risicoprofiel VRZHZ door gemeenten ingediende zienswijzen geven aanleiding tot uitwerking van de volgende scenario's in de eerste jaarlijkse actualisatie van het risicoprofiel;

- ✚ ongeval tijdens transport of opslag van radioactief materiaal;
- ✚ incident met personenvervoer op het spoor;
- ✚ luchtvaartincident;
- ✚ incident op spooreplacement Kijfhoek.

Daarnaast verdienen de onderstaande incidenttypen n.a.v. de zienswijzen extra aandacht op preparatief gebied;

- ✚ ongevallen met gevaarlijke stoffen (met in achtneming van de resultaten uit de onderzoeken naar de grote brand in Moerdijk op 5 januari 2011);
- ✚ verstoring drinkwatervoorziening.

Beleidsconclusie

Het risicoprofiel geeft geen aanleiding tot beleidsbijstelling waaraan een financiële component verbonden is. Er is wat betreft het risicoprofiel geen aanleiding tot het treffen van extra maatregelen die een verhoging van de inwonerbijdrage noodzakelijk maken. Daarnaast is geconstateerd dat het landelijk systeem voor de verdeling van de rijksbijdrage voor de VRZHZ relatief ongunstig uitwerkt ten opzichte van andere veiligheidsregio's. Deze constatering geeft, mede gezien de ervaringen als effectregio bij de grote brand in Moerdijk, aanleiding bij het ministerie van VenJ te bepleiten de verdeelsystematiek te herzien.

Hoofdstuk 4: Risicobeheersing

Visie op risicobeheersing

Risicobeheersing behelst de structurele aandacht voor fysieke (on)veiligheid en het voorkomen en terugdringen van onveilige situaties en de zorg voor het zoveel mogelijk beperken en beheersen van gevolgen van inbreuken op de fysieke veiligheid. Waar risico's niet volledig kunnen worden teruggedrongen, blijft een restrisico bestaan. De dynamiek van risicobeheersing is toegenomen. De complexe interactie tussen variabelen maakt dat risicomonitoring en risicobeheersing dagelijks werk moeten worden. Risicobeheersing moet ook gericht zijn op het vergroten van het risicobewustzijn van burgers en bedrijven door risicocommunicatie. Belangrijke elementen in community safety en risicocommunicatie zijn het bieden van een handelingsperspectief en vergroting van de zelfredzaamheid.

Risicobeheersing kent een wettelijke en een niet-wettelijke component. De wettelijke component betreft de vergunningverlening, toetsing, controle, inspectie en handhaving op lokaal en bovenlokaal niveau. Naast het aanwijzen van bedrijfsbrandweren en het toezicht daarom heeft de VRZHZ geen wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening en handhaving. Het bureau expertise en advies van de regionale brandweer neemt deel aan een integraal inspectieprogramma BRZO. Vergunningverlening en handhaving ligt bij de omgevingsdienst/gemeenten. De regionale brandweer is hierbij als adviseur betrokken.

Risicobeheersing komt tot invulling door maatregelen te nemen, bijvoorbeeld in de sfeer van beleid voor ruimtelijk-economisch gebruik, maar bijvoorbeeld ook door het afkondigen van tijdelijk beleid, zoals bij grote evenementen. Vele partijen, met eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden, maken deel uit van het systeem van risicobeheersing. Risicobeheersing is voor een deel netwerkmanagement; het vraagt om effectieve vormen van samenwerking tussen publieke en private partijen. Daarbij heeft de veiligheidsregio een regisserende en coördinerende rol.

Risicocommunicatie maakt deel uit van risicobeheersing. Risicocommunicatie is een volgens de Wet veiligheidsregio's verplicht instrument, waarmee wordt aangegeven tot welk niveau de overheid in staat is veiligheid te bevorderen en te organiseren. Anderzijds wordt door over risico's te communiceren duidelijk gemaakt waar de burger een eigen verantwoordelijkheid heeft in het kader van zelfredzaamheid, onderlinge hulpverlening en burgerparticipatie.

Om goed inzicht te houden in de risico's die het gebied bedreigen zal het opgestelde risicoprofiel permanent up-to-date gehouden worden. Jaarlijks zal het risicoprofiel bijgesteld worden ten behoeve van de beleidsvorming. Daarnaast zal er sprake zijn van permanente monitoring ten behoeve van de advisering en het operationeel optreden. De VRZHZ zal een coördinerende rol vervullen tussen enerzijds de provincie die verantwoordelijk is voor de risicokaart en anderzijds de gemeenten en de omgevingsdienst die verantwoordelijk zijn voor het aanleveren van de informatie. Hierbij wordt nadrukkelijk de samenwerking gezocht met de provincie Zuid-Holland en de overige veiligheidsregio's binnen Zuid-Holland.

Veiligheidsadvies

De wettelijke adviestaken van de VRZHZ omvatten de adviesrol in het kader van het vuurwerkbesluit en het Bevi (bij vergunningen Wet milieubeheer en ruimtelijke plannen) en in de nabije toekomst de adviesrol in het kader van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB's) transport en buisleidingen. Behalve de wettelijke adviestaak wil de VRZHZ ook een niet-wettelijke adviesrol nemen, gegeven het risicoprofiel van de regio. Artikel 10.b Wvr bepaalt dat de VR is belast met het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het

beleidsplan zijn bepaald. De wettelijke adviesfuncties die binnen (onderdelen van) de veiligheidsregio zijn belegd, zijn veelal specialistisch van aard en passen binnen omschreven kaders en procedures. Niet alle veiligheidsissues passen echter binnen kaders of zijn te koppelen aan een procedure. Vaak gaat het hierbij om veiligheidsproblematiek in relatie tot een bepaalde omgeving (bovengemeentelijk of (inter)regionaal) die om een multidisciplinaire visie of oplossing vraagt. Ontwikkelingen zoals het invoeren van een landelijk Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen en de veiligheidsproblematiek rond de spoorzone in Dordrecht/Zwijndrecht vormen recente voorbeelden van deze categorie.

De VRZHZ zal gegeven artikel 10. b. en artikel 14.2.e. Wvr gevraagd en ongevraagd adviseren op ontwikkelingen die op invloed zijn op het niveau van fysieke veiligheid in Zuid-Holland Zuid. De VRZHZ beoogt de invulling van deze niet-wettelijke adviesrol te bereiken door middel van:

- ✚ het uitvoeren of doen uitvoeren van veiligheidsstudies of onderzoek;
- ✚ het opbouwen, behouden en delen van expertise en ervaring;
- ✚ het vervullen van een regierol op advisering vanuit multidisciplinaire optiek;
- ✚ het adviseren aangaande:
 - evenementenveiligheid;
 - externe veiligheid;
 - omgevingsvergunning;
 - ontwikkelingen van invloed op het risicobeeld en ontwikkelingen die nieuwe, onbekende veiligheidsrisico's met zich mee kunnen brengen;
 - veiligheidsvraagstukken met uitstraling op intergemeentelijk, regionaal of interregionaal niveau;
 - alle aangelegenheden waar gemeenten het advies van de VRZHZ wensen in te winnen.

Vergunningverlening

Een belangrijk instrument voor risicobeheersing is de vergunningverlening op het gebied van bouw-, milieu- en brandveiligheid. Vergunningverlening is vooral een taak van gemeenten en provincie. Een belangrijk deel van deze taak wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst ZHZ. Het is belangrijk dat de veiligheidsregio in staat zal zijn het element veiligheid voldoende zwaar mee te laten wegen in de besluitvorming rond het verlenen van vergunningen. Zij zal hiertoe een goede werkrelatie onderhouden met de vergunningverlenende diensten en vanuit een formele adviesrol adviseren vanuit haar eigen expertise. Het advies van partners zal ingewonnen worden als de noodzakelijke expertise niet tot het directe werkterrein behoort van de uitvoerende diensten van de veiligheidsregio.

Toezicht, controle en handhaving

In aansluiting op de vergunningverlening is toezicht, controle en handhaving essentieel voor het beheersen van risico's. Handhaving van regels en voorschriften is één van de belangrijkste schakels in de veiligheidsketen. Ook in dit domein speelt de omgevingsdienst een belangrijke rol, maar ook gemeenten, waterschappen, politie en OM zijn hierin belangrijke partners. Behoudens het toezicht op de bedrijfsbrandweren, heeft de veiligheidsregio geen hoofdrol in deze keten, maar participeert als adviseur in het toezicht. Daarnaast wil de veiligheidsregio wel stimuleren dat toezicht, controle en handhaving in belangrijke mate gericht zijn op het voorkomen en het terugdringen van onveilige situaties.

Evenementenbeleid

Een bijzondere categorie risico's vormen de evenementen. Daar waar veel burgers bijeen zijn, dicht opeen gepakt in een vaak vreemde omgeving kunnen zich problemen manifesteren op het gebied van openbare orde, veiligheid en gezondheid. Juist hier kan de veiligheidsregio zijn meerwaarde bewijzen door het verbinden van adviezen vanuit de verschillende invalshoeken en het koppelen van vergunningverlening, toezicht, preparatie en operationele uitvoering. De

VRZHZ wil met behulp van operationele partners, gemeenten en organisatoren van evenementen de komende vier jaar haar positie op dit gebied sterk verbeteren door het regisseren van de adviesverlening gekoppeld aan een adequate multidisciplinaire preparatie.

Risicocommunicatie

Risicocommunicatie is een volgens de Wvr verplicht instrument, waarmee naar de burgers wordt aangegeven wat de mogelijke risico's zijn in hun leefomgeving en tot welk niveau de overheid in staat is veiligheid te bevorderen en te organiseren. Ook wordt door over risico's te communiceren duidelijk gemaakt waar de burger een eigen verantwoordelijkheid heeft in het kader van onderlinge hulpverlening en burgerparticipatie.

Omdat risicocommunicatie ook dient voor te bereiden op adequaat handelen bij een daadwerkelijk incident en het verhogen van het niveau van zelfredzaamheid, is het van belang dat risicocommunicatie en crisiscommunicatie in nauwe samenhang plaatsvinden. Risicocommunicatie dient daadkrachtig en praktisch van aard te zijn in een continu proces waarbij de informatiemomenten goed getimed worden.

Informatie houdt niet op bij een gemeentegrens of bij een specifieke doelgroep maar verspreidt zich als water. Een gezamenlijke aanpak tussen VRZHZ en gemeenten, weliswaar met ruimte voor couleur locale is daarom van groot belang. De VRZHZ wil hier regisserend en faciliterend in zijn maar is afhankelijk van de inzet van andere partijen. Met name van de gemeenten die dicht bij de burgers staan en de risicoveroorzakende bedrijven en de instellingen die heel gericht een doelgroep kunnen bedienen. De gemeenten zullen om deze reden, ook na inwerking treden van de Wvr, veelal de spreekbuis blijven naar de burgers en actief participeren in communicatieprojecten en community safety.

Elk jaar zal een thema centraal staan binnen risicocommunicatie. Eerdere thema's zullen opnieuw aangestipt worden om deze onder de aandacht te houden. De gekozen thema's zijn gebaseerd op het risicoprofiel en zullen ook in planvorming en oefeningen hun beslag krijgen.

Beleidsrealisatie

De VRZHZ wil bovenstaand beleid realiseren door:

- ✚ het opstellen en jaarlijks actualiseren van het regionaal risicoprofiel VRZHZ;
- ✚ het inrichten van een loket- en regiefunctie bij de veiligheidsregio voor het veiligheidsadvies ten behoeve van andere organisaties;
- ✚ de taakopvatting van de brandweer in het kader van de Wabo tot beleid te brengen en te verbinden aan de organisatie van de geregionaliseerde brandweer;
- ✚ het coördineren en mede uitvoeren van risicocommunicatie op basis van de Wvr en het in 2008 aangenomen beleidskader risico- en crisiscommunicatie;
- ✚ het inrichten van een versterkte adviesprocedure bij grote evenementen en het coördineren van de preparatie door hulpverleningsdiensten en gemeenten in relatie tot grote evenementen;
- ✚ het vaststellen van een risicobeheersingsplan waarin - op basis van het risicoprofiel - de doelstellingen met betrekking tot het terugdringen van veiligheidsrisico's worden vastgelegd en geconcretiseerd tot feitelijke plannen van aanpak, bijvoorbeeld door community safety projecten uit te voeren;
- ✚ het beleid te laten aansluiten bij de uitkomsten van het risicoprofiel VRZHZ, waarbij met name aandacht is voor de scenario's die hoog scoren op waarschijnlijkheid en impact, en anderszins scenario's die gemeenten nader uitgewerkt willen zien.

Hoofdstuk 5: Incidentbestrijding

Visie op incidentbestrijding

Uitgangspunt is dat zowel multi- als monodisciplinair tenminste wordt voldaan aan de eisen die de Wet en het Besluit veiligheidsregio's stellen aan de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Er wordt daarbij zoveel mogelijk aangesloten bij de normale structuren en opgeschaald vanuit de dagelijkse praktijk. Dit in samenwerking met alle partners en omliggende regio's. De veiligheidsregio zorgt voor een professionele en slagvaardige crisisorganisatie door vastlegging van de werkwijze in éénduidige en generieke plannen, procedures en handboeken, het verhogen van de vakbekwaamheid van alle betrokken functionarissen, het optimaliseren van systemen en het permanent leren van incidenten en oefeningen binnen en buiten de regio.

Opleiden, trainen en oefenen

Om de voorbereiding op crisisbeheersing verder te verbeteren, blijft in de komende beleidsperiode het systematisch multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen stevig verankerd. Hierbij worden nieuwe werkvormen geïntroduceerd om efficiënt en realistisch te oefenen. Vastgestelde kwaliteitsdossiers voor functionarissen en competenties voor teams vormen in combinatie met de individuele vakbekwaamheid hiervoor de basis.

Om de geoefendheid te monitoren wordt conform de aanbevelingen van de Inspectie OOV een registratiesysteem geïntroduceerd. Ook wordt geïnvesteerd in de kennis en expertise van de oefencoördinatoren. De kolommen zijn verantwoordelijk voor de vakbekwaamheid van hun crisisfunctionarissen op het monodisciplinaire vakgebied en voor de daadwerkelijke deelname aan de multidisciplinair georganiseerde OTO-activiteiten. In 2010 is het 'Multidisciplinair Beleidplan Opleiden, Trainen & Oefenen VRZHZ' uitgewerkt. Dit beleidsplan is gevoegd in bijlage 2.

Gemeentelijke processen

Onder regie van de gemeentesecretarissen en op basis van de in 2010 bij gemeenten uitgevoerde Veiligheidsscan en het Toetsingskader Gemeentelijke Risico- en crisisbeheersing, wordt de kwaliteit van de gemeentelijke incidentbestrijding de komende jaren stelselmatig verbeterd. Vanuit deze éénduidige verwachtingen in taakopvatting en taakuitvoering is het een meerwaarde voor de ontwikkeling van de gemeentelijke kolom, om gezamenlijk (regionaal) de doelen en ambities vast te stellen. Hiertoe wordt jaarlijks een Werkprogramma Gemeentelijke Kolom opgesteld waarin de in dat jaar uit te voeren speerpunten worden benoemd.

De noodzaak om met goed opgeleide, getrainde en geoefende medewerkers, die bovendien op elkaar zijn ingespeeld en waarvan de beschikbaarheid is gegarandeerd, de gemeentelijke rampenbestrijdingsprocessen uit te voeren wordt breed gevoeld. Per gemeente is dit streven niet op een effectieve en efficiënte wijze te realiseren. De structuur van de gemeentelijke rampenbestrijding zal daarom worden ingericht in de vorm van een stelsel met een bovenlokale uitvoeringsorganisatie voor de bevolkingszorg, ingericht volgens de Wvr, waarmee in alle gevallen kan worden voldaan aan de specifieke lokale behoeften van bevolkingszorg. De teams in deze uitvoeringsorganisatie van de bevolkingszorg maken geen deel uit van de organisatie van de veiligheidsregio maar zijn een product van samenwerking van de aangesloten gemeenten. Bij het formeren van deze teams zal op een natuurlijke wijze aansluiting gezocht worden bij de ambtelijke opschaling zoals deze op verschillende plekken in de regio zich aan het ontwikkelen is.

De (voorbereidingen voor de) coördinatie en het beheer van het gemeentelijk opleiden en oefenen zal, onder verantwoordelijkheid van de coördinerend gemeentesecretaris, op regionale schaal worden uitgevoerd. Daarbij zal waar nodig aansluiting gezocht worden bij het multidisciplinaire opleiden en oefenen. Gelet op de bestaande verschillen in kwaliteit en mogelijkheden zal ook hier oog zijn voor lokaal maatwerk. Bij dit alles wordt voortdurend verbinding gemaakt met de Commissie van Advies gemeentesecretarissen veiligheid (AGV).

Crisiscommunicatie

Crisiscommunicatie heeft een belangrijke plaats in de incidentbeheersing. Het bepaalt het beeld naar buiten toe over het verloop van het incident, de slagvaardigheid van bestuur en hulpdiensten en het risico dat de bevolking loopt. Adequate en tijdige voorlichting aan burgers en andere betrokkenen (media) is van cruciaal belang. Ontijdige of incomplete informatie kan grote (negatieve) gevolgen en escalatie van de crisis tot gevolg hebben, terwijl de juiste communicatie de-escalierend kan werken.

Bij crisiscommunicatie staat de zorg voor de burger voorop. Door deze prioritering van de maatschappelijke component wordt de benadering van crisiscommunicatie nadrukkelijk bepaald. Dit vergt naast technisch-rationele oplossingen een grotere bestuurlijke rol bij communicatie over incidenten. Het vergt specialisme op het gebied van communicatie onder zeer grote tijdsdruk en een groot organiserend vermogen. Dit komt mede door de snelheid van berichtgeving door inzet van burgers als 'broadcasters' van nieuws en ontwikkelingen. Deze ontwikkeling legt nadrukkelijke eisen neer voor de organisatie van crisiscommunicatie. De VRZHZ zal zich hierin specialiseren en voorbereiden.

Volgens artikel 7 van de Wet veiligheidsregio's draagt de burgemeester er zorg voor dat de bevolking en personen betrokken bij de rampenbestrijding of crisisbeheersing informatie wordt verschaft over de de ramp of crisis die een gemeente bedreigt of treft, alsmede over de daarbij te volgen gedragslijn of voorzorgsmaatregelen. Ter uitvoering hiervan is een regionaal piket voorlichtingsfunctionaris ROT in het leven geroepen.

Zelfredzaamheid

Burgers worden geacht zoveel mogelijk zelfredzaam te zijn en hun medeburgers te helpen bij gevaarlijke situaties waarop de Wvr ziet. Zelfredzaamheid van en onder de bevolking moet worden gestimuleerd en bevorderd. Dat gebeurt onder meer door community safety, de 'denk vooruit' campagne van de rijksoverheid en door risicocommunicatie. VRZHZ zal het zelfredzaamheidsbewustzijn blijven stimuleren door in de beleidsperiode zelfredzaamheidscampagnes te voeren, waarbij een nadrukkelijke rol voor de brandweer en GHOR is weggelegd. Daarnaast zal de VRZHZ waar mogelijk doelstellingen van zelfredzaamheid integreren in (grotere) oefeningen, in nauwe samenwerking met de gemeenten in ZHZ, de brandweer, de GHOR en de hoofdafdeling Risico- en crisisbeheersing. Ook komt er een beleidsplan 'zelfredzaamheid', waarin de overlappingsen en scheidslijn ten aanzien van de organisatie van zelfredzaamheid en de betrokkenheid van de verschillende onderdelen van de veiligheidsregio hierin zijn benoemd.

Operationele prestaties

De in 2001 uitgebrachte 'Leidraad operationele prestaties' is niet langer geldend. De operationele prestaties van de VRZHZ en de gemeenten zijn op hoofdlijnen beschreven in het Besluit veiligheidsregio's. De politie hanteert voor haar optreden een zogenaamd 'knoppenmodel'. Leidend voor het operationeel optreden van de operationele organisaties zijn de naar aanleiding van het risicoprofiel uitgewerkte scenario's van gebeurtenissen. Deze scenario's vormen de grondslag voor planvorming, waarbij de gedachte is dat de eenheden van de veiligheidsregio zich maximaal prepareren op hun aandeel in de hulpverlening en incidentbestrijding. Het is daarbij niet de bedoeling dat de eenheden geheel geëquipeerd zijn

om zelfstandig in worst-case scenario's te kunnen optreden. Waar het om gaat is dat de eenheden zich een goed beeld vormen van hetgeen zonder bijstandsaanvraag kan worden gedaan en waar in welke vorm en welke omvang bijstand nodig is. De operationele prestatie van een operationele eenheid is derhalve altijd, in zijn maximale vorm, een combinatie van de inbreng van eigen mensen en middelen enerzijds en door anderen (bijvoorbeeld buurregio's) geleverde bijstand anderzijds.

De operationele eenheden van de VRZHZ zijn in elk geval in staat zelfstandig de volgende operationele capaciteit te leveren, cq. inzetten te doen:

- ✚ de operationele hoofdstructuur:
 - o één situatie GRIP 1 of hoger tegelijkertijd;
 - o voortzetting van de coördinatie en commandovoering gedurende 48 uur;
- ✚ de brandweer:
 - o een dekkende basisbrandweezorg conform het dekkingsplan en conform de DVO's met gemeenten;
 - o het bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen met gaspakbescherming en decontaminatie;
 - o duiken en brandbestrijding op het water (niet geheel onafhankelijk van partners/derden);
 - o een zeer grote brand; eerste peloton in 30 minuten, tweede peloton in 45 minuten en het derde en vierde peloton in 60 minuten;
 - o een zeer groot ongeval; eerste peloton in 30 minuten, tweede peloton in 45 minuten en het derde en vierde peloton in 60 minuten;
 - o 8 meetploegen, tegelijkertijd in te zetten gedurende minimaal 8 uur;
 - o bijstand van twee pelotons aan buurregio's;
 - o specialistische repressieve brandweezorg (onder meer USAR-specialisten en schuiminzet);
 - o één sectie brandweer in het ROT gedurende maximaal 48 uur;
- ✚ de GHOR:
 - o de direct spoedeisende geneeskundige hulpverlening (capaciteit ter plaatse, vervoer slachtoffers en capaciteit ziekenhuis) van maximaal 15 zwaargewonden en 15 lichtgewonden bij acute scenario's;
 - o de gecoördineerde grootschalige inzet voor spoedeisende medische hulpverlening, publiek openbare gezondheidszorg/psychosociale hulpverlening bij grotere ongevalsscenario's van maximaal 16- 40 zwaargewonden en eenzelfde aantal lichtgewonden of bij gezondheidsbedreigingen van vergelijkbare omvang, zoals een pandemie;
 - o één sectie GHOR in het ROT gedurende maximaal 48 uur;
 - o de personele GHOR-bezetting voor twee situaties Grip 1 tegelijkertijd voor 12 uur onafgebroken.
- ✚ de gemeenten:
 - o twee teams bevolkingszorg tegelijkertijd gedurende 12 uur;
 - o of één team bevolkingszorg gedurende 24 uur;
 - o een coördinerend gemeentesecretaris gedurende 48 uur;
- ✚ de politie:
 - o voldoende personeel voor maximaal twee kleinschalige ontruiming tegelijkertijd;
 - o voldoende personeel voor maximaal twee afzettingen/afschermingen bij enig middelincident tegelijkertijd;
 - o één sectie politie in het ROT gedurende maximaal 48 uur;
 - o het in de GMC afhandelen van één gesepareerd incident buiten de reguliere werkzaamheden gedurende maximaal 48 uur.

Informatievoorziening

De VRZHZ wil de komende jaren informatiemanagement zowel in de koude als warme fase op een hoger niveau brengen. De VRZHZ ziet zich gesteld voor de uitdaging om het

informatiemanagement conform de normen in de Wet en het Besluit veiligheidsregio's op orde te brengen. Informatiemanagement moet de hulpverlener, de crisismanager, de bestuurder en de burger faciliteren, ook tijdens een ramp. Om informatiemanagement goed vorm te kunnen geven heeft de VRZHZ twee functionarissen aangesteld: een chief information officier en een projectleider netcentrisch werken.

In dit kader onderschrijft de VRZHZ de drie speerpunten van de strategische agenda van het Veiligheidsberaad:

- ✚ eenduidige toegang voor de burger, te weten een adequate dienstverlening door de meldkamer en snelle en juiste informatievoorziening ten tijde van crises;
- ✚ delen van informatie, te weten het versterken van de spilfunctie van de meldkamer en het netcentrisch werken;
- ✚ betere hulpverlening door standaardisatie van de informatievoorziening, ten behoeve van een effectieve en efficiënte uitwisseling van informatie en gebruik van gemeenschappelijke voorzieningen.

In 2011 wordt deze strategische agenda ter uitvoering van artikel 14, lid 2.c. van de Wet veiligheidsregio's voor de VRZHZ nader uitgewerkt in een meerjarenbeleidsplan Informatiemanagement. De VRZHZ zal het landelijke programma netcentrisch werken volgen en zich conformeren aan de operationele doelstellingen en eisen van het programma. Voor de operationele informatievoorziening zal de VRZHZ het 'landelijk crisis managementsysteem' (LCMS) invoeren.

Het LCMS zal worden gebruikt voor de adequate informatievoorziening binnen en tussen de operationele diensten en naar gezagsdragers, waarbij de VRZHZ zich conformeert aan de landelijke eisen:

- ✚ Besluit veiligheidsregio's, artikel 2.4.1. tot en met 2.4.4.;
- ✚ Wet veiligheidsregio's, artikel 46.

Tevens zal bijzondere aandacht worden gegeven aan de kwaliteit van de informatiemangers werkzaam in de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, opdat tijdens incidenten op de kwaliteit van de informatievoorziening kan worden gestuurd. Voor wat betreft het ROT is voorzien in een hoofd sectie informatie management, tevens hoofd sectie communicatie & voorlichting.

Nafase en herstel

De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van werkzaamheden op het taakveld 'nafase en herstel' ligt bij de gemeenten. Uiteraard kan de VRZHZ bij de uitvoering van deze taak een bijdrage leveren.

De termen 'nafase' en 'herstel' maken duidelijk dat er na een incident meer te doen is dan alleen het bieden van 'nazorg'. Herstelprocessen hebben in de regel lange tijd nodig maar worden al tijdens de incidentbestrijding gestart. Drie clusters van activiteiten staan daarbij centraal:

- ✚ een bijdrage leveren aan het organiseren van de herstelfase, bijvoorbeeld het verlenen van psychosociale nazorg aan slachtoffers. Deze activiteiten staan naast de nazorg voor het eigen personeel. Ook zaken als herstel van de fysieke en/of sociale infrastructuur van een getroffen gebied maken hiervan deel uit;
- ✚ het ondersteunen van het bestuur. Inspecties en onderzoeken maken onlosmakelijk deel uit van de herstelfase. Deze onderzoeken leggen een groot beslag op de bestaande capaciteit en vragen om specifieke competenties. Professionele ondersteuning van het bestuur en de organisatie is noodzakelijk;
- ✚ de aandacht voor beleidsbijstelling die voortkomt uit externe en interne evaluaties en onderzoek. Aanbevelingen moeten daadwerkelijk worden geïmplementeerd.

De veiligheidsregio als organisatie dient zich goed te prepareren op de met herstel verband houdende activiteiten binnen de eigen taken. De lessen die kunnen worden geleerd uit de aanpak van de nafase bij de brand in Moerdijk zullen worden verwerkt in een protocol voor het organiseren en beheersen van de nafase bij grote incidenten.

Verklaring van Zwijndrecht

Ter voorbereiding op dit beleidsplan heeft het algemeen bestuur richting gegeven aan de verdere ontwikkeling van de brandweer, de gemeentelijke rampenbestrijding en de GHOR. Deze richting is vastgelegd in de Verklaring van Zwijndrecht en luidt als volgt:

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid in vergadering bijeen op 21 januari 2011 te Zwijndrecht.

Verklaart ten aanzien van het kwaliteitsniveau brandweerdekking het volgende.

1. In het kader van het project versterking brandweer (PVB 2000) zijn in het jaar 2000 normtijden vastgesteld voor de opkomsttijden van de brandweer.
2. In de Wet veiligheidsregio's die op 1 oktober 2010 in werking is getreden, worden nieuwe tijdnormen gesteld, die dienen als verantwoordingsnorm voor de opkomsttijd van de basisbrandweereenheden. Deze zijn strakker dan de normering volgens PVB 2000.
3. In de Wet veiligheidsregio's wordt de mogelijkheid geboden om tijdnormen vast te stellen tot maximaal 18 minuten, mits daartoe door het bestuur gemotiveerd besloten.
4. Gebleken is dat momenteel in de helft van de gevallen de normtijden uit PVB 2000 in onze regio niet gehaald worden; dit is overigens een landelijk beeld.
5. De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid heeft de ambitie om het kwaliteitsniveau brandweezorg minimaal op het huidige niveau te handhaven en waar mogelijk te verbeteren, met als referentie de normen PVB 2000.
6. Dit streven kan ook gerealiseerd worden door andere maatregelen. Dit noemen wij in Zuid-Holland Zuid toolboxinstrumenten (brandmelders, zelfredzaamheid, toepassen nieuwe blustechnieken en andere vormen van innovatie). Als generieke maatregel zal de risicocommunicatie worden versterkt, waarin de burger wordt gewezen op de eigen mogelijkheden om een brandveiligere leefomgeving te creëren.
7. Om de zwaarte van de toe te passen toolboxinstrumenten te bepalen, zijn in Zuid-Holland Zuid referentietijden voor de opkomsttijden van de brandweer ontwikkeld in samenhang met de normen PVB 2000.
8. Op deze wijze toetst het algemeen bestuur de mogelijkheden die de wet biedt om gemotiveerd af te wijken ten opzichte van de tijdnormen in de wet.
9. Feitelijk betekent deze keuze dat de huidige aanrijtijden van de brandweer als ondergrens niet veranderen.
10. Het komend jaar zal het systeem van referentietijden en toolbox en het daarbij behorende brandrisicoprofiel e.d. bij wijze van experiment worden uitgevoerd om de consequenties van deze beleidslijn in detail te kunnen uitwerken, doorgronden en evalueren. Eerst daarna wordt het dekkingsplan definitief vastgesteld.
11. Het cluster Drechtsteden Noord zal gedurende het jaar waarin dit experiment loopt de PVB 2000 als uitgangspunt hanteren en fungeren als referentiecluster om te beoordelen of en in hoeverre sprake is in de uitvoeringspraktijk van betekenisvolle verschillen ten opzichte van PVB 2000.
12. Uiteraard kunnen gemeenteraden besluiten een hoger niveau brandweezorg in hun gemeente overeen te komen met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.
13. Een plan van aanpak met betrekking tot externe communicatie wordt opgesteld en voor inwerkingtreding van dit besluit aan de gemeenten ter hand gesteld.

Verklaart daarnaast ten aanzien van de gemeentelijke rampenbestrijding in Zuid-Holland Zuid het volgende.

1. Voorstellen worden ontwikkeld met het oog op een organisatorische en functionele versterking van de gemeentelijke kolom en het bureau Gemeenten binnen de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.
2. Voorstellen worden ontwikkeld om te komen tot (sub)regionale afstemming en coördinatie van rampenbestrijdings- en crisisbeheersingsplannen, alsmede verbetering van de organisatie van de bevolkingszorg en de crisiscommunicatie in de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

Verklaart daarnaast ten aanzien van de geneeskundige hulpverlening in Zuid-Holland Zuid dat voor de komende beleidsperiode de volgende uitgangspunten gelden:

1. regie op de zorgketen;
2. verantwoord geneeskundig zorgniveau in Zuid-Holland Zuid;
3. bovenregionale samenwerking;
4. positionering GHOR-advies.

Zij zet daartoe het door de directeur GHOR aangestuurde bureau GHOR in.

Beleidsrealisatie

De veiligheidsregio wil de bovenstaande doelstellingen realiseren door:

- ✚ de wijze van (gezamenlijk) optreden bij incidenten vast te leggen in een operationele regeling en het crisisplan;
- ✚ eenduidige afspraken te maken met de op grond van het risicoprofiel meest voor de hand liggende partners over hun inzet bij een incident, informatieuitwisseling, crisiscommunicatie en bereikbaarheid;
- ✚ jaarplannen Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen uit te voeren op basis van het Meerjarenbeleidplan Opleiden, Trainen en Oefenen;
- ✚ elke 2 jaar een grote multidisciplinaire oefening te organiseren, bij voorkeur en waar mogelijk samen met een buurregio en partners;
- ✚ de gemeentelijke rampenbestrijdingstaak te versterken door voor de bevolkingszorg waar mogelijk en gewenst op regionale schaal zoveel mogelijk effectiviteit en efficiency te bewerkstelligen;
- ✚ de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de operationele functionarissen te verbeteren;
- ✚ voor deze functionarissen een functionarissenvolgsysteem te gebruiken;
- ✚ voortdurende evaluatie van oefeningen, trainingen en incidenten om de kwaliteit en uitvoering van de crisisorganisatie te monitoren en actie te kunnen ondernemen om plannen, procedures en/of trainingen bij te stellen;
- ✚ versterking van de crisiscommunicatie en voorlichting door aan de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing een 'sectie communicatie en voorlichting' toe te voegen, de leiding van deze functie te versterken en gericht te sturen op de adequate afhandeling van de onderscheiden processen in deze functie;
- ✚ de zelfredzaamheid onder de bevolking te bevorderen, stoelend op een nog te ontwikkelen beleid (onder leiding van de GHOR).

Hoofdstuk 6: Bedrijfsvoering

De VRZHZ wil haar wettelijke taken goed uitvoeren. De financiële situatie van de VRZHZ is echter verre van ruim en er is een aantal financiële risico's gemeld. Het vooruitzicht wordt er niet gunstiger op in het perspectief van de door het rijk aangekondigde korting op de rijksdoeluitkering. Tevens wil de VRZHZ voldoen aan de bezuinigingswens van de gemeenten. Deze wens betreft 5% op de inwonerbijdrage in 2011 en structureel 10% op de inwonerbijdrage per 2012.

Begroting

De VRZHZ heeft een netto begroting van € 11,7 miljoen (inkomsten van dienstverleningsovereenkomsten en projectsubsidies niet meegerekend). Daarvan wordt € 5,2 miljoen ingebracht via de inwonerbijdrage en € 4,5 miljoen via de rijksdoeluitkering. Tevens ontvangt de VR € 200.000,- aan bijdragen van derden. Ook factureert zij jaarlijks € 1,8 miljoen aan derden. In vergelijking met andere veiligheidsregio's, mede gezien het ZHZ-risicoprofiel, heeft de VR geen hoge rijksdoeluitkering. Eigenlijk is, zoals eerder aangegeven, het rijkssysteem voor verdeling van de rijksbijdrage voor onze regio zeer ongunstig.

Bij de start van de VR is nadrukkelijk niet om een verhoging van de inwonerbijdrage verzocht; de nieuwe Wet veiligheidsregio's wordt uitgevoerd met dezelfde inwonerbijdrage als voorheen, met dien verstande dat de rijksdoeluitkering vanaf 2009 enige progressie heeft getoond. Overigens hebben de veiligheidsregio's steeds nadrukkelijk gevraagd om een hogere rijksdoeluitkering, maar het departement van V&J heeft dit verzoek (gesteund door extern onderzoek) definitief afgewezen.

De VRZHZ bezuinigt in de komende jaren in twee tranches om een verlaging van de inwonerbijdrage te realiseren. Het betreft 5% vanaf 2011 en additioneel 5% vanaf 2012, totaal 10% structureel.

Eerste tranche bezuiniging

Het algemeen bestuur van de VRZHZ heeft op 3 maart 2011 besloten (zie bijlage 3) de eerste 5% bezuiniging in te zetten voor de betaling van de hogere kosten, verbonden aan de nieuwe prijs- en verrekensystematiek van het SCD. Voor de VRZHZ gaat het om een bedrag van € 260.000,-. Daarmee volgt de VRZHZ het beleid dat ook door de Regio ZHZ en de Omgevingsdienst ZHZ wordt gehanteerd. Voor de VRZHZ betekent het dus dat zij wat betreft de eerste tranche bezuiniging geen andere koers vaart dan de Regio ZHZ. Wij doen wat gezamenlijk is afgesproken en committeren ons, net als de anderen, aan de nieuwe prijs- en verrekensystematiek van het SCD. Het betekent dat voor het jaar 2011 de inwonerbijdrage van de VRZHZ (buiten index) € 10,89 zal zijn.

Het nieuwe SCD-arrangement dat wordt aangegaan vraagt evenwel een forsere bezuinigingsinspanning van de VRZHZ dan €260.000,-. In totaal moet namelijk binnen de VRZHZ € 635.000,- worden gerealiseerd omdat de VRZHZ vanwege het nieuwe SCD-arrangement voor € 275.000,- geen servicediensten meer kan toerekenen aan de DVO Dordrecht en zij voor € 100.000,- zelfstandig en parallel een eigen crisis-ICT-infrastructuur in stand moet houden.

Tweede tranche bezuiniging

De tweede tranche bezuiniging (additioneel structureel 5% vanaf 2012) leidt tot feitelijke verlaging van de inwonerbijdrage. Deze bezuinigingsopdracht moet worden geprojecteerd

tegen dat wat de VRZHZ in de komende jaren met zekerheid financieel moet opvangen, en tegen de (financiële) risico's die al meerdere malen in de Buraps van de VRZHZ zijn gemeld.

Inmiddels is zeker dat alle veiligheidsregio's in de komende vier jaar 1,5% per jaar (cumulatief) worden gekort op hun rijksdoeluitkering. In totaal gaat het dus om 6%, te weten per 2015 cumulatief € 250.000,-- voor de VRZHZ. Dit is een rijkstaakstelling, qua omvang vergelijkbaar met een 5%-taakstelling op de inwoner bijdrage. Voorts zijn er de volgende financiële risico's (deze leiden niet per definitie tot een probleem, maar noodzaken wel tot enige veerkracht):

- ✚ een eventuele wens tot verdere verlaging van de inwonerbijdrage;
- ✚ verzoeken van het Veiligheidsberaad om incidentele bijdragen om nieuw gezamenlijk beleid van de 25 veiligheidsregio's te kunnen implementeren;
- ✚ afroming van de rijksdoeluitkering ten behoeve van de financiering van de werkorganisatie van het Veiligheidsberaad;
- ✚ frictie- en rafelkosten voortkomende uit de aanstaande schaalvergroting van de meldkamerorganisatie;
- ✚ extra kosten voor de financiering van gezamenlijk harmoniebeleid van de Gr-n Drechtsteden, regio ZHZ, VRZHZ en Omgevingsdienst ZHZ, voornamelijk in de sfeer van rechtspositie en HRM.

Bovenstaande leidt tot de conclusie dat de tweede 5%-verlaging van de inwonerbijdrage door de VRZHZ primair moet worden gerealiseerd door een goedkoper (meer marktconform) SCD-product te realiseren. Zo deze doelstelling niet kan worden gerealiseerd is dat evenwel geen aanleiding de bezuinigingsopdracht voor de twee tranche daarop aan te passen. Het uitgangspunt blijft additioneel 5% van de inwonerbijdrage per 2012 structureel.

In het perspectief van een duurzame relatie is de VRZHZ bereid vanaf 2011 SCD-diensten af te nemen (ook ICT) op basis van deze nieuwe prijs- en verrekeningsystematiek. Randvoorwaardelijk is evenwel dat de (brandweer)regionaliserende gemeenten moeten kunnen kiezen voor een prijs-prestatieverhouding van PIOFACH-dienstverlening die kostenefficiënt is en recht doet aan het brandweerproduct. Om die reden wenst de VRZHZ voor eind december 2011 een volledig inzicht te hebben in het arrangement dat het SCD per 2013 kan en wil leveren, mede bezien in relatie tot enkele andere aanbieders.

De VRZHZ heeft de komende jaren dus een forse opgave te managen. In de praktijk zal de VRZHZ vanaf 2012 een verlaging van 5% (tweede tranche) op de inwonerbijdrage moeten realiseren en tevens binnen de begroting (cumulatief per 2015) € 250.000,-- aan Bdur-afname moeten opvangen. Daaraan vooraf gaat een interne re-allocatie van € 635.000,-- om het nieuwe SCD-arrangement te kunnen accommoderen.

Kwaliteitszorg

De veiligheidsregio heeft de wettelijke plicht om een kwaliteitszorgsysteem te hanteren. Kwaliteitszorg heeft als doel om de prestaties van de organisatie inzichtelijk te maken (in relatie tot gestelde doelen) en, daar waar nodig, te verbeteren. Doordat kwaliteitszorg prestaties inzichtelijk maakt, kan worden aangetoond dat wordt voldaan aan de verwachtingen van de opdrachtgever (en de omgeving) en de eigen professionele standaarden. Daartoe dienen de volgende doelstellingen:

- ✚ het borgen en verbeteren van de samenwerking tussen de organisatieonderdelen;
- ✚ het borgen en verbeteren (van de besturing) van de processen, vooral waar er sprake is van procesovergangen: dit betekent dat in processen op samenhang wordt gestuurd;
- ✚ het transparant maken van de eisen en normen van de dienstverlening en de prestatie hierop inzichtelijk maken en daarop sturen;
- ✚ het flexibel en goed inspelen op de wensen van het bestuur;
- ✚ de kwaliteit van de medewerkers optimaal ontwikkelen en benutten;
- ✚ het inzicht in de kwaliteit van de producten en diensten vergroten;

- ✚ het realiseren van een lerende organisatie door processen en prestaties te evalueren en zo nodig te verbeteren en medewerkers mogelijkheden te geven om zich te ontwikkelen;
- ✚ het implementeren van een kwaliteitssysteem ARISTOTELES;
- ✚ het consequent evalueren van incidenten en oefeningen en daaruit verbeterd beleid realiseren;
- ✚ het toepassen van een stelsel van interne toetsing door prestatiemeting en audits;
- ✚ het tweejaarlijks uitvoeren van onderzoek naar de tevredenheid van klanten over de prestaties van de onderdelen van de veiligheidsregio.

Rechtspositie en Human Resource Management (HRM)

De VRZHZ voert haar rechtspositie binnen het verband van het netwerk van de Drechtstedengemeenten, de Gr Regio ZHZ, de Gr Drechtsteden, de Gr Omgevingsdienst ZHZ en de Gr VRZHZ. Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk aspecten van rechtspositie en HRM in harmonie worden ontwikkeld en uitgerold. Het betreft:

- ✚ de CAR/UWO;
- ✚ bijzondere voorschriften ter uitvoering van de bepalingen van de CAR/UWO;
- ✚ bijzondere voorschriften ten behoeve van het functioneren van de dienst.

Er moet echter ook ruimte zijn voor bedrijfseigen invulling van de rechtspositie en het HRM. De VRZHZ is immers een bijzondere organisatie waaraan ten aanzien van taakuitvoering en personeelsmanagement wettelijke vereisten en regels zijn gesteld. Bovendien zijn onderdelen van de VRZHZ, zoals de brandweer en de GHOR, verbonden aan landelijke brancherichtlijnen en is de VRZHZ als geheel weer onderdeel van het netwerk van de 25 veiligheidsregio's die ook in harmonie bedrijfseigen beleid ontwikkelen. Daarom hanteert de VRZHZ wat betreft rechtspositie en HRM het adagium: "in harmonie wat kan, maar bedrijfseigen wat moet". De uitwerking daarvan vindt plaats in:

- ✚ bedrijfseigen bijzondere voorschriften CAR/UWO;
- ✚ bedrijfseigen bijzondere voorschriften voor het functioneren van de dienst;
- ✚ instructies voor functionarissen (veelal gerelateerd aan wet- en regelgeving).

Dit alles stoelt op een professioneel en goed aangestuurd organisatie- en formatiebeheer, waarbij aandacht is voor de bijzondere positie die de brandweervrijwilligers innemen in de organisatie van de VRZHZ. Vanuit HRM-oogpunt zal de VRZHZ de komende jaren de nadruk leggen op het (waar mogelijk in harmonie), ontwikkelen van:

- ✚ een koepel HRM beleid;
- ✚ een gedragscode;
- ✚ leiderschap;
- ✚ competenties volgens Besluit personeel veiligheidsregio's en Regeling personeel veiligheidsregio's;
- ✚ integriteit;
- ✚ frontline sturing;
- ✚ kennis en bekwaamheid;
- ✚ beloning en stimulering;
- ✚ boeien en binden.